

Mission – uden menneskeligt overskud

Prædiken på Hellig Tre Kongers søndag 4. januar 2009 i Martinskirken v. LGJ.

Salmer: 115, 227, 113, 314, 430, 349

Evangelium: Matthæus 2,1-12

Da Jesus var født i Betlehem i Judæa i kong Herodes' dage, se, da kom der nogle vise mænd fra Østerland til Jerusalem og spurgte: "Hvor er jødernes nyfødte konge? For vi har set hans stjerne gå op og er kommet for at tilbede ham." Da kong Herodes hørte det, blev han forfærdet, og hele Jerusalem med ham. Og han sammenkaldte alle ypperstepræsterne og folkets skriftkloge og spurgte dem, hvor Kristus skulle fødes. De svarede ham: "I Betlehem i Judæa. For således er der skrevet ved profeten: Du, Betlehem i Judas land, du er på ingen måde den mindste blandt Judas fyrster. Fra dig skal der udgå en hersker, som skal vogte mit folk, Israel."

Så tilkaldte Herodes i al hemmelighed de vise mænd og forhørte dem indgående om, hvornår stjernen havde vist sig. Og han sendte dem til Betlehem og sagde: "Gå hen og spørg jer nøje for om barnet; og når I har fundet det, så giv mig besked, for at også jeg kan komme og tilbede det."

Da de havde hørt på kongen, tog de af sted, og se, stjernen, som de havde set gå op, gik foran dem, indtil den stod stille over det sted, hvor barnet var. Da de så stjernen, var deres glæde meget stor. Og de gik ind i huset og så barnet hos dets mor Maria, og de faldt ned og tilbad det, og de åbnede for deres gemmer og frembar gaver til det, guld, røgelse og myrra. Men i drømme fik de en åbenbaring om ikke at tage tilbage til Herodes, og de vendte hjem til deres land ad en anden vej.

Indledning

Det er dejligt at begynde et nyt år med fortællingen om hedninger, der finder Jesus Kristus, og om den fattige familie, som tager imod de rige vismænd. Det må have været en stor glæde for Maria og Josef, da hyrderne julenat bekræftede for dem, at deres barn var Herren. Senere blev de styrket i troen gennem den gamle Annas og Simeons ord i templet. Og nu kom vismændene fra Østerland. Det gav Josef og Maria stærke hjerter. Og desuden fik de gaver, som blev til stor hjælp, da de senere måtte flygte til Egypten.

Denne beretning om mission peger dermed på, at mission ikke afhænger af en kristen families styrke, men mission har en anderledes baggrund.

1. Josefs og Marias mission

Josef og Maria fortæller, at baggrunden for mission ikke er rigdom og overskud, men snarere fattigdom og underskud. Maria og Josef foretog sig jo ikke noget ekstraordinært. De udtænkte ingen missionsstrategi. De tog blot imod det, Gud gav dem: Da Maria af Gabriel fik at vide, at hun skulle blive mor til Guds Søn, svarede hun: "Se, jeg er Herrens tjenerinde – lad det ske mig efter dit ord." Og Josef tog Maria og barnet til sig, fordi Herrens engel sagde, at han trygt kunne gøre det. Josef og Maria var trofaste mod hinanden og mod barnet. Og missionen lykkedes, selv om de hverken var rige eller havde et stort menneskeligt overskud.

Vores situation i familie og menighed ligner på nogle måder Marias og Josefs situation.

- Måske der er ældre i din familie, som skal passes, besøges og plejes?
- Eller måske du selv er blevet ældre, så du ikke længere har de kræfter, du havde tidligere, og derfor kan du ikke gøre alt det, du synes du skal?
- Eller I har små børn, som skal passes, så der ikke bliver så meget tid til mission?
- Eller du er i gang med en uddannelse eller har et vanskeligt arbejde, som kræver al din tid, så der kun er overskud til at gå i kirke om søndagen – men eller ikke overskud til at være fritidsmissionær

eller flittig medarbejder i kirken?

- Eller I lever i begyndelsen af jeres ægteskab og mærker nye opgaver, som I skal lære at takle, og der skal bygges et sammenhold op, der skal arbejdes meget mere, end I forestillede jer? Derfor kommer alt det ekstra, som I håbede, at I kunne påtage jer i menigheden, i baggrunden.

Da er det ikke mærkeligt, hvis nogen tager det personligt og synes, at det er for ringe, at de ikke magter mere, end de gør. Andre retter i stedet kritikken mod menigheden og synes, at det er for svagt og for ringe, hvad der præsteres. Utilfredshed vokser frem, og glæde bliver en mangelvare.

Er det ikke en beskrivelse af, hvordan mange kristne kan opleve deres kristenliv og menighedsliv? Men skulle Josef og Maria have dårlig samvittighed over, at de ikke havde overskud til andet end at tage sig af hinanden og af Jesus? Og er det rigtigt af os at have dårlig samvittighed over, at vi har fået opgaver, som tager det meste af vor tid, opgaver med ældre i familien, med børn, med arbejde og med ægteskab? Det kan godt være, at vi forvalter vores liv dårligt og forkert i mange tilfælde. Det er også sikkert og vist, at vi har svigtet på mange måder. Men beretningen om Marias og Josefs mission i forhold til vismændene fra Østerland er et herligt evangelium, som viser os, at der ikke er nogen modsætning mellem livets mange nødvendige kald og opgaver og Guds mission i verden. Tværtimod!

2. Guds mission

Når det kommer til stykket, er der måske alligevel ikke nogen egentlig mission i hellig tre kongers evangeliet. For det handler jo ikke om kristne, der rejser ud til hedninger, men om hedninger, som selv kommer til Kristus. Og kan man kalde det for mission? Alligevel er det i høj grad et missions-evangelium. For mission betyder jo "udsendelse". Og vi hører jo om, at Gud sendte sin søn til Josef og Maria, til hyrder, til to gamle mennesker og til vismænd fra Østerland. Derfor er evangeliet på hellig tre kongers søndag fyldt med mission.

Det er med mission som med kærlighed. Kærligheden kan ikke sidde stille. Den er ikke doven og ligeglad. Den rejser sig, kigger sig om og er fuld af bevægelse. Kærligheden har den elskede i hovedet og i hjertet. Kærligheden er rede til at rejse langt og ofre meget for fællesskabets skyld. Og kristen kærlighed beskrives i Bibelen først og fremmest som Guds kærlighed til os. *Deri består kærligheden, ikke i at vi har elsket Gud, men i at han elskede os og sendte sin søn som en soning for vore synder (1 Joh 4)*. Guds kærlighed er ikke blot baggrunden for mission i verden, den er selve missionen i verden: at Gud kommer til os, drevet af den kærlighed, han har til os mennesker. Han blev menneske og slog sig ned i den fattige familie, hvor Maria var hans mor, og Josef blev hans stedfar.

Mission er først og fremmest alt det, Gud gør for både kristne og hedninger. Han bor hos os. Og han sender sit ord ud i verden, så mennesker drages ind i hans menighed.

3. Missions-delegationen fra Østerland

Men hvordan gik det da til, at vismænd fra Østerland kunne sammenkæde fremkomsten af en stjerne på himlen med en konges fødsel i Judæa? Hvad var baggrunden? Hvordan gik det til, at denne delegation brød op fra Østerland og rejste til Judæa? Baggrunden var åbenbart ikke, at missionærer var rejst til Østerland og mødte vismændene med overbevisende argumenter og prædikener. Men hvad dem så til at søge Gud?

Baggrunden var på en måde negativ. Gud havde 500 år tidligere sendt sit folk i fangenskab i Babylon i landet mod øst. Guds folk havde lidt nederlag. Og hvem kunne forestille sig, at Guds folks nederlag og fangenskab kunne føre til mission blandt hedninger? Men Guds folk tog De hellige Skrifter med ud i fangenskabets. Moses' og profeternes ord gav dem håb. Og det gjorde indtryk i hedningeverdenen. F.eks. ordet fra 4. Mosebog 24,17: *Jeg ser ham, dog ikke nu, skimter ham, men ikke nær. En stjerne træder frem fra Jakob, en herskerstav rejser sig fra Israel*. Det blev

fortalt af mennesker i fangenskab og efterladt i det fremmede, ord, som var fulde af håb. Og derfor kunne disse ord fra Gud drage mennesker til Gud. Og da Gud lod en stjerne vise sig på Himlen, drog vismænd fra Østerland af sted.

Sådan bruger Gud også os, når vi er langt nede og har Guds løfter som vores eneste redning. Sådan opstår mission. Sådan har Gud bragt evangeliet til tusindvis af mennesker op igennem kirkens historie. Når kristne var på tilbagetog, blev forfulgte og var i nød, klyngede de sig til Guds løfter. Og netop i sådanne tider blev der sået et ord om håb og frelse, som fik langt mere betydning end ord, som stærke "overskuds-kristne" kan slynge om sig med. Og har Gud ikke også engang sagt: "Min kraft udfolder sig i magtesløshed!" (2 Kor 12)? Hvordan kan vi da mene, at mission har noget med overskud af gøre? Handler det ikke snarere om underskud, afhængighed og nød? Og om magtesløshed og besvær?

4. Baggrunden for al mission

Så er mission altså *ikke* et resultat af overskud hos kristne eller overskud i menigheden. Mission skyldes heller ikke overskud af teologi, overskud af penge eller overskud af kræfter! Det er faktisk en vrangforestilling, at vi bliver missionærer, når vi får overskud til det. Den første mission, som der her berettes om her i Matthæusevangeliet, handler om menneskeligt underskud og fattigdom. Josef og Maria havde nok at gøre med at klare det nødvendige. Hvad mere magtede de end at sørge for barnet og at tage sig af det? De skulle skærme det i forhold til kong Herodes. Og de måtte lide ondt på grund af barnet. De flygtede og blev fremmede i Egypten i nogle år, indtil de kunne vende tilbage til Nazareth. Skulle det kaldes mission? Var der nogen fremtid for sådan en familie? Ja. Netop det er mission!!

Josefs og Marias gudstjeneste og mission bestod i at give barnet omsorg, varme og tryghed. Midt i dette arbejde tog de imod de fremmede fra Østerland og viste dem Jesus, Guds Søn. Sådan kan vi også – når vi samles om evangeliet, og når vi ikke overkommer andet – blive til rig velsignelse for andre, som kommer ind i menigheden. Da udgår der fra vort fællesskab et vidnesbyrd om, at Gud har givet os håb, og at vi sætter alt vort håb til Jesus Kristus.

5. Missionens frugter

Vismændene fra Østerland fandt verdens frelser i denne fattige familie. Sådan lykkedes Guds mission i deres liv. De knælede og tilbad barnet i stor glæde. Det er målet for al mission: at mennesker må få del i denne glæde! Ikke glæde over Josef og Maria, ikke glæde over missionærer, men glæde over Guds Søn. De tilbad ham. Og de åbnede for deres skatte og gav ham gaver: Guld, røgelse og myrra. Da de havde givet ham disse gaver, ejede de mindre, end tidligere. Men dog ejede de mere. De var blevet fattigere, men samtidig rigere. Paulus siger et sted sådan: *Jeg har vist jer, at ved at arbejde sådan bør man tage sig af de svage og huske på de ord, Herren Jesus selv sagde: 'Det er saligere at give end at få (ApG 20,35).* Det er en afgørende frugt, når Gud bruger os i sin mission: da erfarer vi rigdommen ved at give og kan tale med om, at det er saligere at give end at få.

Evangelisten fortæller til sidst, at de vise mænd blev vejledt af Herrens engel til ikke at tage tilbage til Jerusalem, men drage hjem ad en anden vej. Dermed beskyttede Gud dem mod kong Herodes. Dermed gik også de sidste ord i profetien, som de havde hørt i Jerusalem, i opfyldelse: *Du, Betlehem i Judas land, du er på ingen måde den mindste blandt Judas fyrster. Fra dig skal der udgå en hersker, som skal vogte mit folk, Israel.* Vismændene havde fået Herren som deres vogter og vejleder. De hørte nu med til Guds folk. Det er en anden af de herlige frugter, som stammer Guds mission. Ved troen er vi med i hans folk. Han vogter os. Han er vores hyrde. Han leder os ad rette veje for sit navns skyld. Han sørger også for, at vi bliver brugt i hans mission i det nye år. Amen.